

Gazeta Nowska

Abonament miesięczny w ekspedycji 90 groszy, z opłatą pocztową 1,— złoty. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie lub tym podobnych nie przewidzianych okoliczności, wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagać się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Od ogłoszeń pobiera się za 1-lam. wiersz 30 groszy. Reklamy przed dziełem ogłoszeń wiersz 35 groszy. — „Gazeta Nowska” wychodzi 1 raz tygodniowo a mianowicie w piątek. — Wydawca, drukiem i nakładem Władysława Wesółskiego w Nowem (Pomorze). Prenumerata płatna zgóry. Ogłoszenia płatne natychm. Redaktor odpowiad. Władysław Wesółski, Nowe.

Nr. 38.

Nowe, sobota 17-go września 1938 r.

Rok XV.

Komunikat.

Naczelnik Urzędu Skarbowego w Świeciu będzie przyjmował interesantów w sobotę, dnia 17 bm. o godzinie 10 w Zarządzie Miejskim w Nowem.

Nadto podaje się do wiadomości, że w następnych miesiącach aż do odwołania będzie Naczelnik Urzędu Skarbowego przyjmował interesantów w Nowem (Zarząd Miejski) w każdą pierwszą sobotę po 15-tym w miesiącu o godzinie 10-tej.

Z dnia.

— Maleje liczba przestępstw w Polsce. Z ogłoszonych ostatnio przez Główny Urząd Statystyczny zestawień ilustrujących liczbę dokonanych w Polsce przestępstw w pierwszym półroczu 1938 r. wynika, iż liczba przestępstw w porównaniu z takim samym okresem roku ubiegłego znacznie zmalała.

W pierwszym półroczu 1937 r. na terenie całego kraju dokonano 13 841 oszustw, 254 790 kradzieży, 1 021 rozbojów, 452 dzieciobójstw, 8 266 ciężkich uszkodzeń ciała, 804 zabójstw, 1 114 podpaleń, 3 338 fałszerstw; w pierwszym zaś półroczu 1938 r. dokonano już tylko 12 884 oszustw, 185 278 kradzieży, 928 rozbojów, 380 dzieciobójstw, 7 949 ciężkich uszkodzeń ciała, 752 zabójstw, 801 podpaleń i 3 382 fałszerstw (wzrost).

— Drugi tor kolejowy na linii Gdynia-Sopoty. Ostatnio zapadła uchwała zbudowania drugiego toru kolejowego na odcinku Gdynia-Sopoty. Toruńska dyrekcja P. K. P. rozpocznie prace nad poszerzeniem trasy już w najbliższym czasie. Poszerzenie trasy i układanie drugiego toru przedłużone będzie następnie aż do Pucka.

— Spadek przyrostu naturalnego na świecie. Główny Urząd Statystyczny opracował ostatnio zestawienie, dotyczące przyrostu naturalnego w szeregu krajów europejskich i pozaeuropejskich na przestrzeni ostatnich 14-tu lat, t. j. w czasie od 1924 do 1938 r. Dane te dotyczą: Polski, Anglii z Walią, Bułgarii, Czechosłowacji, Francji, Holandii, Irlandii, Litwy, Łotwy, Niemiec, Portugalii, Rumunii, Szkocji, Szwecji, Węgier, Włoch, Australii, Japonii, Kanady i Stanów Zjednoczonych A. P.

Jak wynika z tego zestawienia, rok ubiegły w znacznej większości krajów zaznaczył się spadkiem przyrostu naturalnego, w niektórych państwach nawet, jak w Polsce, Bułgarii, Czechosłowacji, Irlandii, na Litwie, w Portugalii i w Szkocji w roku tym zaobserwowano najniższy przyrost naturalny na przestrzeni ostatnich 14-tu lat. Jedynie w Szwajcarii, Włoszech, Australii oraz w Stanach Zjednoczonych A. P. zanotowano w r. ub. wzrost przyrostu naturalnego ludności w porównaniu z 1936 r. Również pewne polepszenie zaobserwowano we Francji, gdzie ubytek ludności w 1937 r. był nieco mniejszy.

— Wielki kongres Polaków w Stanach Zjednoczonych. W czasie trwania wystawy światowej w Nowym Yorku w r. 1939 zorganizowany zostanie wielki kongres wychodźstwa polskiego w Stanach Zjednoczonych, który będzie równocześnie manifestacją uczczenia niepodległości Polski.

— Koszty utrzymania w Polsce i w innych krajach. Koszty utrzymania w lipcu br. w porównaniu z odpowiednim miesiącem 1937 r. są we wszystkich większych państwach wyższe. Wyjątek stanowią: Polska, w. m. Gdańsk i Stany Zjednoczone A. P. Koszty utrzymania w Szwajcarii utrzymały się na niezmiennym poziomie.

Gra o Sudety.

Coraz częściej pojawia się w prasie światowej porównanie rozgrywającej się obecnie walki o Sudety z partią pokera. Poker, jak wiadomo, jest grą hazardową, której rezultat zależy nie tylko od kart posiadanych, ale i umiejętności sugerowania stronie przeciwnej, że się ma bardzo mocne karty w ręku. W tej hazardowej grze zwycięża niekoniecznie silniejszy, bo nieraz odnosi przewagę ten, kto lepiej umie udawać i ma bardziej wytrzymałe nerwy.

Przedmiotem partii pokera, w której bierze udział cała niemal Europa i której w naprężeniu przygląda się świat, jest problem Niemców Sudeckich, mniejszości w Czechosłowacji i wyraz, które dążenia ich do autonomii mają znaleźć w nowo skonstruowanym ustroju państwowym. Henlein w tej grze jest partnerem, którego najsilniejszym atutem jest Hitler. Chwilami nie wiadomo nawet, czy właśnie ten najsilniejszy atut nie jest sam decydującym graczem.

Zależnie od tego, kto gra i kto decyduje, kształtują się losy partii, maleją lub zwiększają szanse kompromisowego jej załatwienia. Atutem Henleina jest groźba zerwania rokowań i wystąpienia bezpośredniego na arenę jego potężnego protektora. Atutem Hitlera jest groźba, że nie pozwoli na dalsze przewlekanie sprawy. W chwili gdy partnerzy dalsi, Anglia i Francja, angażują się mocniej na rzecz kompromisu, Berlin odkłada stanowczą decyzję, pozwala dalej toczyć się rokowaniom wzajemnie jednakowoż za nie zamknięcie drzwi żąda dalszych koncesyj dla Niemców Sudeckich.

Atutem Pragi w pertraktacjach jest stanowisko Anglii i Francji, względnie i Stanów Zjednoczonych, oświadczających się przeciw zmienianiu siłą stanu rzeczy w Europie środkowej. Im wyżej ceną się siłę i decyzje państw zachodnich, tym większe stają się szanse pokojowego załatwienia sporu. Wiele zależy od tego, czy Berlin wierzy w to, że państwa zachodnie gotowe są w danym wypadku urzeczywistnić swoje zapowiedzi i oświadczenia. Mówi się nawet o tym, że w decydujących kołach niemieckich istnieją dwa obozy różniące się poglądami na możliwość interwencji Francji i Anglii.

Niemcy otwierają grę, mają więc inicjatywę, nadają ton i tempo. Używają akcentów to silniejszych, to bardziej łagodnych i pojednawczych. Groza akcentów mocnych zwiększa siłę przekonywującą żądań, wysuwanych w pertraktacjach. Rząd czechosłowacki zdaje sobie sprawę z powagi sytuacji, a jego zachodni doradcy nakłaniają go do poczynienia daleko idących ustępstw. Ustępstwa te idą tak daleko, że właściwie różnica między tym, co się da uzyskać w sposób pokojowy, a tym co można by wymóc siłą, jest, obiektywnie biorąc, dosyć nieznaczna. Wszystko jednakowoż zależy od tego, czy gra zakończy się na partii sudeckiej, czy też przewidywane są dalsze partie, do których Sudety — oraz Austria — stanowią jedynie uwerturę. O ile kto przyjmie tę drugą ewentualność za bardziej prawdopodobną, to kwestia takiego czy innego załatwienia sprawy sudeckiej, przyjęcia tych czy innych postulatów, schodzi na dalszy plan, stanowi jedynie akompaniament do gry rozgrywającej się na innym terenie. Państwa zachodnie ze swej strony zastanawiają się ustawicznie nad konsekwencjami poparcia, którego Hitler udziela Henleinowi i nad granicami, do których może dojść ta pomoc i opieka. Zastanawiają się nad stopniem przygotowania wojskowego i ekonomicznego Niemiec, nad ich możliwymi planami, nad taktyką kół kierujących i nad nastrojami i reakcjami ludności. Mimo całego impetu gry, mimo namietności, którą partnerzy w nią wkładają, odnosi się wrażenie, że grający ociągają się, wahają, zastanawiają się, czy i kiedy położyć na stole stawkę najwyższą.

I dlatego obserwatorzy, skupieni wokoło stołu, przy którym gracze rozgrywają partię o tak wysokich, o tak doniosłych stawkach, różnią się w ocenie szans grających i w horekopiach na temat wyniku gry, która jest

jeszcze w pełnym toku i dlatego podlega wciąż wszelkim możliwym kaprysom i wstrząśnieniom, związanym z hazardem. Czy coraz to dalej idące ustępstwa na rzecz Henleina ułatwiają politykę Hitlera, o ile dla niego kwestia sudecka jest tylko fragmentem jego polityki? Czy uzyskanie zwłoki kosztem bardzo wielkich ustępstw opłaci się Pradze? Czy państwa zachodnie, dążąc do kompromisu, osłabiają, czy też potęgują impet strony przeciwnej — i czy wysuwając w mniejszym lub większym stopniu argument możliwej interwencji przyczyniają się do naprężenia, czy odprężenia sytuacji? I czy wreszcie inicjujący hazardową grę może w ten sposób zwiększyć swój majątek, czy też naraża się w rezultacie na przegraną? Oto są pytania zadawane w związku z hazardową partią, zmienną i niepewną, jak wszelki hazard, a utrzymującą wszystkich w najwyższym naprężeniu, dzięki bardzo wysokim stawkom, o które w danym wypadku chodzi.

Pomyłka.

Jeden z najwybitniejszych krytyków muzycznych francuskich, wyspecjalizowany w płytach gramofonowych, miał niedawno zabawną przygodę. Otrzymał transport płyt od jednej z największych wytwórni amerykańskich, a między nimi znalazł egzemplarz z etykietą o następującej treści: Rola Joanny d'Arc w wykonaniu Sary Bernhardt. Krytyk oszalał niemal z radości, gdyż nie wiedział, że genialna artystka nagrała tę rolę na płytę. Kiedy jednak uroczystie nastawił płytę na gramofon, a rozległ się głos wielkiej tragiczki, okazało się, że nagrana jest scena z „Orlątką” Edmunda Rostanda... Była to scena pod Wagram, w której odzywają się głosy poległych żołnierzy. Amerykanie nie wiedzieli co to za scena, ale ponieważ słyszeli, że Sarah Bernhardt grała w stuce pod tytułem „Proces Joanny d'Arc”, przypuszczali, że idzie właśnie o tę rolę, a głosy żołnierzy wzięli za głosy sędziów.

Sygnalizacja mówiona na ulicach.

Policja londyńska jest zdania, że głośny i stanowczy okrzyk policjanta jest bardziej skuteczny, aniżeli „mrugające” na skrzyżowaniach czerwone światła. Dlatego też zaopatrzone londyńskie policjantów w mikrofony i głośniki. Odtąd piechurzy będą musieli słuchać rozkazów przez megafon, a nie zważać na sygnały świetlne. Prasa londyńska prosi, aby policjanci z mikrofonami mieli... radiofoniczny głos.

Banany w krajach podbiegunowych.

Czy wierzyłby ktoś, że banany rosną w krajach podbiegunowych? A jednak tak jest! Banany rosną w Jutlandii! Sprowadzono tam drzewa bananowe z Jamaiki i rozpoczęto hodowlę w Jutlandii. Wyniki są doskonałe, banany „czują się” doskonale w lodowatym klimacie! Nie na tym koniec. W Islandii znajdują się całe lasy bananowe, które wspaniale rozwijają się dzięki ożywczym prądom Golfstromu. A więc istnieją nie tylko banany tropikalne, ale i podbiegunowe.

Zmiana przepisów o paczkach pocztowych.

W Dzienniku Urzędowym ministerstwa poczty i telegrafów Nr 15-1938 ogłoszono nowe przepisy o paczkach pocztowych w obrocie krajowym, które wchodzi w życie z dniem 1 października br. W myśl tych przepisów adres pomocniczy, tj. formularz urzędowy jest potrzebny tylko do paczki obciążonej pobraniem, bez względu na kwotę pobrania oraz do paczki z podaną wartością ponad 200 zł. Wszystkie inne paczki należy nadawać na pocztę bez adresu pomocniczego; paczka lub list mogą być obciążone pobraniem do wysokości 10.000 zł (dotychczas tylko 5.000 zł); paczka może być adresowana na okaziciela jej dowodu nadania, jednak wtedy musi w swoim adresie zawierać — oprócz nazwy ostatniej poczty — także wskazówkę „poste — restante” na okaziciela, zamiast imienia nazwiska i miejsca zamieszkania osoby, adresata; opłata dodatkowa za taką paczkę wynosi 50 groszy (opłata za „poste-restante”). Dostarczenie dowodu nadania paczki osobie uprawnionej do odbioru paczki jest rzeczą nadawcy. Odbiorca kwituje odbiór paczki na okazanym przez niego dowodzie nadania (jest to nowy rodzaj świadectwa poczty).

Nowe przepisy przewidują dalej, że nadawca, wysyłający przynajmniej 20 paczek tygodniowo za pomocą pocztowej książki nadawczej, może — po zarejestrowaniu się w miejscowym urzędzie pocztowym — przerzucać na adresata obowiązek uiszczenia opłaty za przewóz paczki i opłat dodatkowych. Opłaty te pobiera poczta od adresata według normalnych stawek taryfowych. W razie odmowy uiszczenia opłaty poczta uważa paczkę za niedoręczalną i zwraca ją nadawcy, który pod rygorem przymusu w postępowaniu administracyjnym obowiązany jest uiszczyć opłatę pocztową, ciążącą na paczce; nadawca, wysyłający tygodniowo przeciętnie 50 paczek z podaną wartością ponad 10 000 zł, może uzyskać w min. poczt i telegrafów prawo kredytu na opłaty pocztowe, t. zn., że uiszczać je będzie mógł jeden raz w miesiącu, z dołu; nadawca może z góry opłacić należność poczty za doręczenie paczki, winien wtedy napisać w adresie paczki „doręczenie opłacono”.

Paczki bez pobrania mogą być odbierane bezpośrednio po nadejściu ambulansu pocztowego w pocztowym urzędzie dworcowym. W miejscowościach, w których na dworcu kolejowym nie ma urzędu pocztowego, odebrać można paczkę bezpośrednio z ambulansu pocztowego, jednak tylko paczkę żywnościową, nieobciążoną pobraniem i na podstawie pisemnego zezwolenia miejscowego urzędu pocztowego.

W paczce żywnościowej (ułgowa taryfa opłat) wolno przesyłać wyłącznie artykuły, przeznaczone do spożycia z wyjątkiem: próbek artykułów spożywczych, przeznaczonych do celów badawczych; środków, służących do konserwowania wyrobów mięsnych; jelit i żołądków, służących do wyrobu wędlin; wszelkich środków leczniczych, kolorów cukrowych (barwnik do napojów) i karmy dla zwierząt i ptactwa; na paczce żywnościowej nie wolno deklarować jej wartości.

Można budować w strefie nadgranicznej.

Ostatnio pojawiły się pogłoski o utrudnieniach w osiedlaniu się w strefach nadgranicznych, a w szczególności na Pomorzu. Zainteresowane w tej sprawie instytucje zwróciły się z prośbą o wyjaśnienie do pomorskiego urzędu wojewódzkiego, które wyjaśniło, że sprawę nabywania nieruchomości i wznoszenia budowli w obrębie strefy nadgranicznej regulują przepisy w przedmiocie bezpieczeństwa i ochrony granic państwa.

O ile osoba danego petenta nie nasuwa pod tym względem żadnych zastrzeżeń, nie ma przeszkód do uzyskania przez nią odpowiedniego zezwolenia. W interesie petenta leży natomiast, o ile chodzi o szybkie załatwienie podania, o składanie wniosków, wyraźnie sformułowanych, za pośrednictwem powiatowej władzy administracji ogólnej miejsca swego zamieszkania.

Ciekawe orzeczenie.

Najwyższy Trybunał Administracyjny wydał ostatnio ciekawe orzeczenie, w którym uznał, że za pracownika umysłowego może być uznana nie tylko osoba, która opracowuje treść pism, ale także osoba, spełniająca czynności pomocnicze, jak pisanie na maszynie, prowadzenie rejestrów pism, wpływających do kancelarii i z niej wychodzących, inkasowanie należności itp. czynności, wymagające z reguły więcej wysiłku umysłowego niż fizycznego.

Nie jest jednak pracownikiem umysłowym osoba, która przeważnie np. zszywa lub spisuje akty, zaopatruje je w pieczęć itp., a tylko dorywczo lub ubocznie spełnia czynności o przewadze czynnika umysłowego.

Nowe świadectwa przedślubne.

Według nowych przepisów matrymonialnych w stanie New-Jork wszyscy nowożeńcy, a raczej narzeczeni, którzy chcą się pobrać mają przedstawić świadectwo urzędowego lekarza, stwierdzające, że zbadano u obojga reakcję Wassermanną. Prawo weszło w życie 1 lipca br., a skutki cyfrowe nie dały na siebie długo czekać. W czerwcu r. 1937 wydano 8.841 licencyj ślubnych, a w czerwcu 1938 r., czyli w ostatni miesiąc przed nowym rozporządzeniem wydano 11.788.

Sprawa wnoszenia opłat.

Ogłoszony ostatnio wyrok N. T. A. w sprawie terminu do wnoszenia opłat z art. 108 Ordynacji Podatkowej (Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 21, poz. 533) stwierdza, że prawo udziału podatnika w posiedzeniu władzy rozpoznającej jego odwołanie oraz prawo żądania, by powiadomiono go o dniu rozpoznania odwołania uzależniony wspomniany artykuł 108 od faktu uiszczenia przez płatnika przewidzianej opłaty w terminie odwoławczym.

Faktem jest jednak, że znaczna ilość płatników, wnoszących odwołania od orzeczeń władz wymiarowych wskutek nieznaności powyższego przepisu, nie uiszcza odnośnej opłaty przy wnoszeniu odwołania i w konsekwencji nie zostaje powiadomiona o posiedzeniu Komisji Odwoławczej.

W związku z powyższym Izba Przemysłowo-Handlowa zajęła stanowisko, aby na nakazach płatniczych umieszczone było obok przepisów o trybie i terminie odwołania pouczenie, że płatnik, jeżeli pragnie złożyć ustne wyjaśnienia w celu uzasadnienia podniesionych w odwołaniu zarzutów, powinien jednocześnie z wniesieniem odwołania uiszczyć wspomnianą opłatę. Równocześnie Izba dała wyraz opinii, że proponowane uzupełnienie treści nakazu całkowicie odpowiada intencji przepisu art. 95 pkt. 7 Ordynacji Podatkowej.

Odpowiedzialność za wypadek przy pracy.

Jak przewiduje 196 art. ustawy o ubezpieczeniu społecznym, pracownik ma prawo domagać się od pracodawcy wynagrodzenia szkód wywołanych chorobą zawodową, lub wypadkiem w zatrudnieniu, gdy choroba, niezdolność do zarobkowania, lub śmierć spowodowana została przez pracodawcę rozmyslnie, lub przez zaniedbanie obowiązków wynikających z przepisów o ochronie życia i zdrowia pracowników. Przepis powyższy postanawia następnie, że wynagrodzenie ogranicza się do różnicy, o jaką wynagrodzenie należne w myśl ogólnych przepisów prawa (Kodeksu Cywilnego) przewyższa świadczenia należne z tytułu ubezpieczenia.

Na tle powyższego przepisu powstały poza tym wątpliwości, czy pracownik może w przypadkach przewidzianych w art. 196 ustawy o ubezpieczeniu społecznym żądać od pracodawcy również „nawiazki za ból”. Wątpliwości te rozpatrzył Sąd Najwyższy Izby Cywilnej, stając na stanowisku, że „odpowiedzialność pracodawcy za szkodę pracownika, ubezpieczonego od wypadków przy pracy, obejmuje również „nawiazkę za ból” i to bez względu na to, czy pracodawca wypadek wywołał rozmyslnie, czy też przez zaniedbanie”.

Kłęski żywiołowe w Japonii.

Japonia posiada obecnie 63 wulkany czynne, a 200 kraterów wygasło już oddawna. Największe wulkany, Fudzi-San (3.778 metr.) i Shirane-Kidake (3192) dają o sobie znać bardzo często, wyrzucając z kraterów całe chmury popiołu i pyłu. W Japonii rocznie obliczają przeciętnie 1560 wstrząsów tektonicznych, lecz są one na ogół słabe i nie wyrządzają większych szkód. Silne trzęsienia ziemi, wywołujące wielkie katastrofy, wydarzają się w większych odstępach. Ośrodki zaburzeń znajdują się przeważnie w środkowej części Hondo i zagrażają bezpośrednio Tokio i Yokohamie.

W 1703 roku w Japonii wydarzyło się trzęsienie ziemi, w czasie którego zginęło około 150 tysięcy ludzi. W 27 lat później obsunięcie góry spowodowało prawie drugie tyle ofiar. W latach 1855 i 1891 straszny tajfun zmógł z powierzchni ziemi około 130 tysięcy domów i pozbawił życia 100 tysięcy mieszkańców Hondo. Dokładnie w 6 i pół roku (w 1897) po tej kłęsce nastąpiło nowe trzęsienie ziemi, w czasie którego zginęło w Nipponie 25 tysięcy ofiar.

Największa jednak z kłesk żywiołowych nawiedziła Japonię w roku 1923. Tokio i Yokohama zostały nawiedzone pożarem, trzęsieniem ziemi i potwornych rozmiarów tajfunem, podczas którego siła wiatru dochodziła do 100 kilometrów na godzinę. Około 500 tysięcy domów mieszkalnych znikło z powierzchni ziemi, a pod gruzami walących się domów zginęło prawie 180 tysięcy ludzi. Zniszczona została cała Yokohama, a w samym tylko Tokio było 99.331 ofiar, w tym 43.476 śmiertelnych.

Tajfun, jaki nawiedził Japonię niedawno temu, wyrządził również znaczne szkody, nie należał jednak do najsilniejszych, jakie miały miejsce w krainie „Wschodzącego Słońca”.

Niezwykła kara.

Niezwyczajego samosądu dokonały mieszkańki jednego z miast stanu Pensylwania na rodaczce, która słynęła ze swoich zalotów i dla której dwaj kupcy zruinowali się, a jeden student popełnił samobójstwo. Kiedy owa dama spacerowała ze swą nową ofiarą, rzuciło się na nią dwanaście kobiet, rozebrało ją, wykapato w smole i wytarzało w pierzach i piórach. Kronika nie powiada, w czym musiała się biedaczka wykapać, aby zdjąć z siebie ten niezwykle kosztowny. Niektóre publicystki amerykańskie oburzyły się na ten zbyt ostry ich zdaniem sposób ukarania uwodzieńki i domaga się równocześnie wynalezienia „domowego” sposobu ukarania donżuanów!

Wzrost kobiet.

Jeden ze znanych lekarzy angielskich przez pięć lat prowadził skrupulatne badania, dotyczące wzrostu kobiet. Prace jego oparte były na licznych eksperymentach. Rezultatem badań było stwierdzenie, iż kobiety współczesne wykazują tendencję do coraz niższego wzrostu. W r. 1933 wysokość przeciętna Miss Europy wynosiła o 5 centymetrów więcej od przeciętnej wysokości Miss z 1938 r. Typ „przeciętnej” kobiety zmniejszał się od tego czasu o 1 centymetr każdego roku. Poza tym lekarz ów skonstatował, że równocześnie z zanikiem wzrostu kobiecego postępuje wzrost tuszy. W tym czasie objętość piersi i bioder wzrosła o 3 centymetry, co jest dowodem, że rozwój kształtów kobiety idzie w kierunku powiększenia cech właściwości kobiecej. Również i stopy kobiety zwiększyły się dość znacznie. Następstwem tego jest zwiększenie się rozmiarów pantofli damskich przeciętnie o pół numeru.

Wypożyczona armata.

W północno-zachodnich Indiach grozi nowy wybuch wojny między chanem Khrau i chanem Nawagai, którzy od szeregu lat toczą ze sobą wojny co roku, przy czym przeważnie z góry wiadomo, którego dnia rozpoczyna się walka i kiedy się skończy. Obaj potentaci muzułmańscy posiadają tylko stare strzelby, a w całym kraju istnieje tylko... jedna armata, która jest własnością chana Halimzai, najbliższego sąsiada dwu wojowniczych władców. Na początku każdej wojny właściciel armaty wynajmuje ją na czas trwania walk temu z walczących, który w danym roku może więcej zapłacić.

Wielki jarmark tylko na konie

odbędzie się w Nowem w czwartek, dnia 22 września 1938 r.

ZARZĄD MIEJSKI

Burmistrz w z.

(—) Gauza, Wiceburmistrz.

Ogłoszenie.

Podaje się do publicznej wiadomości, że w dniu 17 września 1938 o godzinie 10-tej przed południem w Rynku odbędzie się licytacja na 1 kredens orzechodębowy i zegar ścienny.

Nowe, dnia 10 września 1938.

Zarząd Miejski

Burmistrz w z.

(—) Gauza, Wiceburmistrz.

Ogłoszenie.

Nadechodzi zima, a w związku z tym konieczność zorganizowania odpowiednich form pomocy zimowej dla bezrobotnych. Akcja pomocy zimowej winna w nadechodzącym okresie dać lepsze wyniki pod każdym względem, aby móc całkowicie zaspokoić potrzeby wszystkich bezrobotnych.

Mając to na uwadze, Zarząd Miejski już teraz przystępuje do zbierania produktów rolnych od rolnictwa, przyjmując za podstawę wysokość składek zeszluzorocznych. Składka na cały okres zimowy wynosi z 1 ha ziemi 2 kg. żyta i 4 kg. ziemniaków.

Zarząd Miejski prosi Szanowne Obywatelstwo-właścicieli i dzierżawców gruntów o odstawienie przypadającej ilości żyta do firmy „Rolnik” w Nowem w terminie do dnia 20 września br., ziemniaki natomiast zostaną odebrane w terminie późniejszym, który poda się dodatkowo. W razie niemożności ofiarowania ziemniaków, prosimy w zamian odstawić do „Rolnika” równoważność w żytcie.

Nowe, dnia 9 września 1938 r.

Burmistrz w z.

(—) Gauza, Wiceburmistrz.

Druki

**handlowe
przemysłowe
familijne**

wykonuje

**starannie — gustownie — szybko
i po cenach niskich**

Drukarnia

W. Wesołowskiego w Nowem.